

บทคัดย่อ

ชื่อผู้จัดทำ : นายอภิรักษ์ นาวิกนันท์. ชื่อหัวข้อเอกสาร : SMEs ธุรกิจ “โฮมสเตย์” บนเกาะเกร็ด
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ

ที่อยู่อาศัยรูปแบบที่เรียกว่า “โฮมสเตย์” เป็นรูปแบบของการจัดการที่พักอาศัย โดยให้นักท่องเที่ยว พักร่วมกับเจ้าของบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของเจ้าของบ้าน ซึ่งเจ้าของบ้านเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สิ่งสำคัญต้องมีการจัดที่พักให้กับนักท่องเที่ยว โดยได้รับค่าตอบแทน ตามความเหมาะสมซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการด้านที่อยู่อาศัยตามสถานะของสังคมมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่รัฐบาลให้การส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในปัจจุบัน คำว่า “โฮมสเตย์” เป็นที่คุ้นเคยกับธุรกิจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวมาระยะหนึ่งแล้ว และยังถือเป็นธุรกิจที่โดดเด่น มีอนาคตอีกยาวไกล เพราะยังมีนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ที่ไม่ได้ต้องการอะไรมากกว่า “วิถีชีวิตเช่นที่เป็นไป” อย่างไรก็ตาม เมื่อเป็นธุรกิจไปแล้วก็หนีไม่พ้นที่ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ในเรื่องของการให้บริการ และระบบธุรกิจ เช่น การทำบัญชี การจัดการที่พักและการทำอาหาร วิถีชีวิตที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสจะต้องนำเสนอวิถีชีวิตที่มั่นคงแต่รูปแบบอย่าหยุดนิ่ง ด้วยความต้องการมุ่งมั่นพัฒนาให้ธุรกิจ “โฮมสเตย์” ในหลายพื้นที่ของประเทศไทยประสบความสำเร็จและเป็นธุรกิจที่ยั่งยืน สามารถประกอบเป็นอาชีพงนเลี้ยงดูตัวเองได้ นั้น ซึ่งการที่มีวิถีชีวิตที่มั่นคงแต่รูปแบบอย่าหยุดนิ่งนี้ พื้นที่บนเกาะเกร็ดจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากเกาะเกร็ดมีลักษณะที่โดดเด่นหลายประการ เช่น มีวิถีชีวิตอยู่บริเวณริมน้ำเจ้าพระยา เป็นเกาะน้ำจืดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ รวมถึงการมีประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายมอญที่เป็นเอกลักษณ์ มีการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ขนมไทย มีศิลปวัฒนธรรม มีประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา หากจะประกอบธุรกิจที่พักแบบ “โฮมสเตย์” น่าจะทำได้ และประสบผลสำเร็จ ศึกษาปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากการพัฒนาที่อยู่อาศัยในรูปแบบ “โฮมสเตย์” ได้แก่ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาเครือข่ายการสำรองที่พัก ปัญหาการประสานงานกับบริษัท นำเที่ยวเอกชนและหน่วยงานของรัฐ ปัญหาการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และปัญหาการแย่งลูกค้าและการตัดราคากันเองในหมู่เจ้าของ “โฮมสเตย์” ปัญหาด้านการคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างแขกผู้มาพักและเจ้าของบ้าน อันได้แก่ คุณภาพการบริการ คุณภาพของอาหาร ความสะอาดและความปลอดภัย ปัญหาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม และการสูญเสียความเป็นส่วนตัวในครอบครัว และปัญหาอาจเกิดที่เกิดจากการแย่งลูกค้า อันนำไปสู่ความแตกแยกภายในชุมชนซึ่งปัญหาเหล่านี้ คราวเรือนหรือชุมชนที่คิดจะพัฒนาที่อยู่อาศัยให้เป็น “โฮมสเตย์” จะต้องพิจารณาปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อต้องการศึกษาบทบาทของชุมชนในท้องถิ่นบนเกาะเกร็ด ต.เกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

เพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการที่พักแบบ“โฮมสเตย์” (Home Stay) ศึกษาความ
คาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่บนเกาะเกร็ด และเพื่อเสนอแนวทางการ
พัฒนาพื้นที่บนเกาะเกร็ดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการจัดการที่พักแบบ“โฮมสเตย์” (Home Stay) โดย
มีการให้บริการ และหาแนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
วิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ธุรกิจ “โฮมสเตย์” สามารถเป็นแกนกลางที่นำเสนอผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ เพื่อให้
ผู้ประกอบการมีสมรรถนะและขีดความสามารถในการประกอบการ ทำให้ชุมชนและผู้ประกอบการมี
ความเข้มแข็ง ยั่งยืน สร้างองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและธรรมาภิบาล